ELMÉLETI INFORMATIKA

II. rész

Algoritmus- és kiszámíthatóságelmélet

Alapfogalmak, aszimptotikus jelölések, keresés rendezett halmazban

7. előadás

Alapfogalmak

A számítástechnika egyik alapvető fogalma az **algoritmus**.

Matematikatörténészek állítása szerint az algoritmus szó *Abu-Jafar Mohammed ibn Mura al-Kvarîzmi* (780 körül – 850 körül) arab matematikus nevének latinos elferdítéséből származik.

Az **algoritmus** fogalma a tantárgy szempontjából igen fontos, mégsem definiáljuk. Inkább olyan intuitív fogalomnak tekintjük, melynek formalizálására különféle lehetőségek vannak.

Az **algoritmus** olyan matematikai eljárást jelent, amely valamely számítás vagy konstrukció elvégzésére (pl. valamely függvény kiszámítására) szolgál, s amelyet gondolkodás nélkül, gépiesen lehet végrehajtani. Ezért az algoritmus fogalma helyett a **matematikai gép** különböző fogalmait vezetjük majd be.

Minden **matematikai gép** valamilyen *bemenetből* valamilyen *kimenetet* számít ki. A bemenet és kimenet lehet pl. egy rögzített ábécé feletti szó, vagy számok egy sorozata. A gép a számításhoz különböző erőforrásokat (pl. *futási idő*, *elfoglalt tárterület*, *kommunikáció*) vesz igénybe, és a számítás bonyolultságát azzal mérjük, hogy az egyes erőforrásokból mennyit használ fel.

Példák számítási modellekre:

- véges automata,
- Turing-gép,
- RAM (**R**andom **A**ccess **M**achine – Közvetlen elérésű gép),
- logikai hálózat.

ALGORITMUS: *Egy meghatározott cél elérésére irányuló, egymástól elkülönített, mechanikusan elvégezhető műveletek sorozata, amelyek segítségével bizonyos kiindulási állapotból véges számú közbenső állapoton keresztül egy előírt feltételeknek eleget tevő végállapotba jutunk*.

Az algoritmusokat tehát valamilyen feladat megoldásának céljából tervezzük, majd valamilyen programozási nyelv segítségével kódoljuk, hogy számítógépen végrehajthassuk.

Az algoritmus helyessége

- Az algoritmust **helyes**nek nevezzük, ha minden konkrét bemenetre helyes kimenetet ad és megáll.
- Az algoritmust **helytelen**nek nevezzük, ha valamilyen konkrét bemenetre nem várt kimenetet ad, megáll egy közbülső lépésnél, vagy egyáltalán nem áll meg.

Az algoritmus tulajdonságai

- **Elvégezhető** – az ember is képes eljutni az eredményhez, papírral és ceruzával a kezében követve az algoritmusban leírt műveleteket.
- **Diszkrét** – véges sok elemi lépésből áll.
- **Meghatározott** – mindig tudjuk, hogy a következő lépésben mi fog történni.
- **Véges** – az algoritmus véges számú lépésben vezet eredményre.
- **Univerzális** – az algoritmusnak működnie kell tetszőleges, a kezdeti feltételeknek eleget tevő bemeneti érték esetén.

Algoritmus leírási módok

- **természetes nyelv** – mindenki számára érthető, ám pontatlan,
- **folyamatábra**,
- **pszeudonyelv** – az algoritmus vázát adó elemi utasítások összessége. Nem konkrét programnyelv, de programnyelvszerű jelölésrendszere van,
- **metanyelv** – sajátos szókészlettel, szimbólumokkal és nyelvtannal rendelkező nyelv (pl. BNF – Backus-Naur forma),
- **magas szintű programnyelvek** – Algol, FORTRAN, BASIC, Pascal, C, C++, Java, stb.

Megjegyzés: A továbbiakban az algoritmusokat ún. **pszeudokód**ban adjuk meg. Ez a kód közel áll a programkódhoz, ám nem tartalmazza a változók deklarálását, valamint minden olyan hasonló szerkezetet, amelyek az algoritmus megértését nem befolyásolják.

Az algoritmusok elemzése – a helyesség bizonyítása mellett – a végrehajtáshoz szükséges erőforrások mennyiségének meghatározását is jelenti. Gyakran nem tudjuk, vagy nem akarjuk az igényelt erőforrás mennyiségét pontosan megadni. Ilyenkor megelégszünk az igény **nagyságrend**jének megadásával.

Ilyenkor a kiszámított képletnek csak a főtagját vesszük figyelembe, mivel az alacsonyabb rendű tagok nagy n esetén viszonylag jelentéktelenek. Szintén figyelmen kívül hagyjuk a főtag állandó együtthatóját.

A nagyságrend megadásának jól bevált eszközei az Ω, O, Θ, o és ω jelölések.

7.1 definíció: (aszimptotikusan éles felső korlát)

Legyen adott két függvény, $f\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$, $g\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$
Ha létezik $c > 0$ konstans, valamint n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül az

$$|f(n)| \leq c\,|g(n)|$$

egyenlőtlenség, akkor azt mondjuk, hogy az $f(n)$ függvénynek **aszimptotikusan éles felső korlátja** a $g(n)$ függvény.
Jelölése: $f(n) = O\big(g(n)\big)$

Megjegyzés:

Ha $f(n) = O\big(g(n)\big)$, akkor a $g(n)$ függvény legalább olyan gyorsan nő, mint az $f(n)$ függvény.

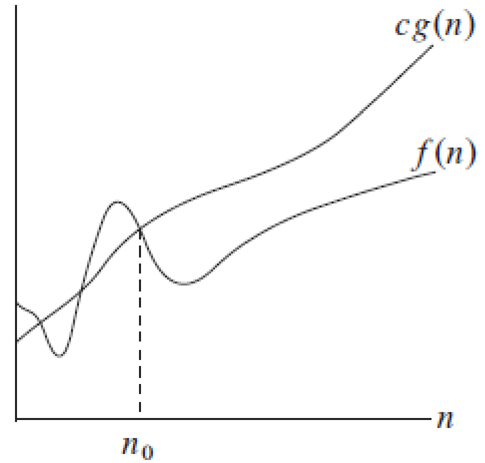

7.2 definíció: (aszimptotikusan nem éles felső korlát)

Legyen adott két függvény, $f\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$, $g\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$

Ha minden $c > 0$ konstanshoz létezik n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül az

$$|f(n)| < c\,|g(n)|$$

egyenlőtlenség, akkor azt mondjuk, hogy az $f(n)$ függvénynek **aszimptotikusan nem éles felső korlátja** a $g(n)$ függvény.

Jelölése: $f(n) = o\big(g(n)\big)$

Megjegyzés:

Ha $f(n) = o\big(g(n)\big)$, akkor a $g(n)$ függvény gyorsabban nő, mint az $f(n)$ függvény.

7.3 definíció: (aszimptotikusan éles alsó korlát)

Legyen adott két függvény, $f\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$, $g\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$

Ha létezik $c > 0$ konstans, valamint n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül az

$$c\,|g(n)| \leq |f(n)|$$

egyenlőtlenség, akkor azt mondjuk, hogy az $f(n)$ függvénynek **aszimptotikusan éles alsó korlátja** a $g(n)$ függvény.

Jelölése: $f(n) = \Omega\big(g(n)\big)$

Megjegyzés:

Ha $f(n) = \Omega\big(g(n)\big)$, akkor a $g(n)$ függvény legalább olyan lassan nő, mint az $f(n)$ függvény.

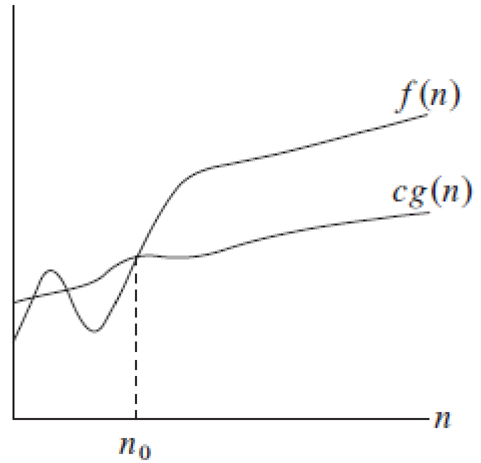

7.4 definíció: (aszimptotikusan nem éles alsó korlát)

Legyen adott két függvény, $f\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$, $g\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$
Ha minden $c > 0$ konstanshoz létezik n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül az

$$c\,|g(n)| < |f(n)|$$

egyenlőtlenség, akkor azt mondjuk, hogy az $f(n)$ függvénynek **aszimptotikusan nem éles alsó korlátja** a $g(n)$ függvény.
Jelölése: $f(n) = \omega\big(g(n)\big)$

Megjegyzés:

Ha $f(n) = \omega\big(g(n)\big)$, akkor a $g(n)$ függvény lassabban nő, mint az $f(n)$ függvény.

7.5 definíció: (aszimptotikusan éles korlát)

Legyen adott két függvény, $f\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$, $g\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$

Ha léteznek $c_1 > 0$ és $c_2 > 0$ konstansok, valamint n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül az

$$c_1\,|g(n)| \leq |f(n)| \leq c_2\,|g(n)|$$

egyenlőtlenség, akkor azt mondjuk, hogy az $f(n)$ függvénynek **aszimptotikusan éles korlátja** a $g(n)$ függvény.

Jelölése: $f(n) = \Theta\big(g(n)\big)$

Megjegyzés:

Ha $f(n) = \Theta\big(g(n)\big)$, akkor a $g(n)$ függvény ugyanolyan gyorsan nő, mint az $f(n)$ függvény.

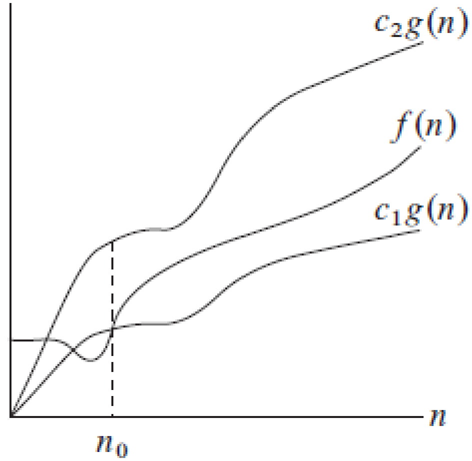

7.1 tétel: Tetszőleges $f\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$ és $g\colon \mathbb{N} \longrightarrow \mathbb{Z}$ függvényekre érvényes, hogy

$$f(n) = \Theta\big(g(n)\big) \quad \Leftrightarrow \quad f(n) = O\big(g(n)\big) \ \wedge \ f(n) = \Omega\big(g(n)\big)$$

Az O, o, Θ, Ω, ω aszimptotikus jelölések a függvények közötti bináris relációként is felfoghatók, így a relációkra vonatkozó ismert definíciók értelmezhetők rájuk.

Ekkor beláthatók a következő állítások:

1) Az O, o, Θ, Ω, ω relációk **tranzitív** relációk.
   Pl. tetszőleges $f(n)$, $g(n)$ és $h(n)$ függvényekre:
   ha $f(n) = O\big(g(n)\big) \ \wedge \ g(n) = O\big(h(n)\big)$, akkor $f(n) = O\big(h(n)\big)$

2) Az O, Θ, Ω relációk **reflexív** relációk.
   Pl. tetszőleges $f(n)$ függvényre: $f(n) = O\big(f(n)\big)$

3) A Θ reláció **szimmetrikus** reláció.
   Pl. tetszőleges $f(n)$ és $g(n)$ függvényekre:
   $f(n) = \Theta\big(g(n)\big)$ akkor és csakis akkor, amikor $g(n) = \Theta\big(f(n)\big)$

7.1 példa: Igazoljuk, hogy teljesül: $n^2 - 10n = O(n^2)$

A **7.1 definíció** szerint ha $n^2 - 10n = O(n^2)$, akkor létezik $c > 0$ konstans, valamint n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül a következő egyenlőtlenség:

$$|n^2 - 10n| \leq c\,|n^2|$$

A feladatunk találni egy ilyen $c > 0$ konstanst és n_0 küszöbindexet.

Ha $n \geq 10$, akkor az egyenlőtlenségben minden abszolút értékben lévő kifejezés nemnegatív értéket fog felvenni, s így az abszolút érték jelölései elhagyhatók. Kapjuk tehát a következő egyenlőtlenséget:

$$n^2 - 10n \leq cn^2$$

$$1 - \frac{10}{n} \leq c$$

Innen már látható, hogy a c konstansnak bármely 1-nél nagyobb szám választható. Legyen pl. $c = 2$, $n_0 = 10$.

7.2 példa: Igazoljuk, hogy nem teljesül: $6n^3 - 10n + 3 = O(n^2)$

A **7.1 definíció** szerint ha $6n^3 - 10n + 3 = O(n^2)$, akkor létezik $c > 0$ konstans, valamint n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül a következő egyenlőtlenség:

$$|6n^3 - 10n + 3| \leq c\,|n^2|$$

A feladatunk találni egy ilyen $c > 0$ konstanst és n_0 küszöbindexet.

Ha $n \geq 2$, akkor az egyenlőtlenségben minden abszolút értékben lévő kifejezés nemnegatív értéket fog felvenni, s így az abszolút érték jelölései elhagyhatók. Kapjuk tehát a következő egyenlőtlenséget:

$$6n^3 - 10n + 3 \leq cn^2$$

$$6n - \frac{10}{n} + \frac{3}{n^2} \leq c$$

Innen már látható, hogy a c konstansnak nem tudunk választani értéket, mert az egyenlőtlenség jobb oldala azt kellően nagy n érték esetén meg fogja haladni. Ezzel beláttuk, hogy $6n^3 - 10n + 3 \neq O(n^2)$.

7.3 példa: Igazoljuk, hogy teljesül: $\frac{1}{2}n^2 - 3n = \Theta(n^2)$

A **7.5 definíció** szerint ha $\frac{1}{2}n^2 - 3n = \Theta(n^2)$, akkor léteznek $c_1 > 0$ és $c_2 > 0$ konstansok, valamint n_0 küszöbindex, hogy minden $n \geq n_0$ esetén teljesül a következő egyenlőtlenség:

$$c_1\,|n^2| \leq \left|\frac{1}{2}n^2 - 3n\right| \leq c_2\,|n^2|$$

A feladatunk találni egy ilyen c_1, c_2 konstansokat és n_0 küszöbindexet.

Ha $n \geq 7$, akkor az egyenlőtlenségben minden abszolút értékben lévő kifejezés nemnegatív értéket fog felvenni, s így az abszolút érték jelölései elhagyhatók. Kapjuk tehát a következő egyenlőtlenséget:

$$c_1\,n^2 \leq \frac{1}{2}n^2 - 3n \leq c_2\,n^2$$

$$c_1 \leq \frac{1}{2} - \frac{3}{n} \leq c_2$$

$$c_1 \le \frac{1}{2} - \frac{3}{n} \le c_2$$

Innen már látható, hogy a $c_1 \le \frac{1}{2} - \frac{3}{n}$ egyenlőtlenség mindig teljesülni fog, ha $c_1 \le \frac{1}{14}$, illetve az $\frac{1}{2} - \frac{3}{n} \le c_2$ egyenlőtlenség mindig teljesülni fog, ha $c_2 \ge \frac{1}{2}$.

Legyen pl. $c_1 = \frac{1}{14}$, $c_2 = \frac{1}{2}$ és $n_0 = 7$.

Bonyolultsági osztályok

$O(1)$	**konstans**	egyszerű értékadás, írás olvasás veremből
$O(n)$	**lineáris**	lineáris keresés rendezett tömbben, tömb végigolvasása, tömb MIN vagy MAX elemének megkeresése, n elem átlagának meghatározása, $n!$ kiszámítása, Fib(n) kiszámítása, Counting Sort,
$O(n^2)$	**kvadratikus**	Bubble Sort (buborékrendezés) Insertion Sort (beszúró rendezés) Binary Insertion Sort (bináris beszúró rendezés)
$O(\log n)$	**logaritmikus**	bináris keresés rendezett tömbben elem beszúrása vagy törlése bináris fából
$O(n \log n)$	**linearitmikus**	Quick Sort (gyorsrendezés) Merge Sort (összefésülő rendezés)
$O(c^n)$	**exponenciális**	Hanoi torony probléma n elem összes permutációjának előállítása

Bonyolultsági osztályok

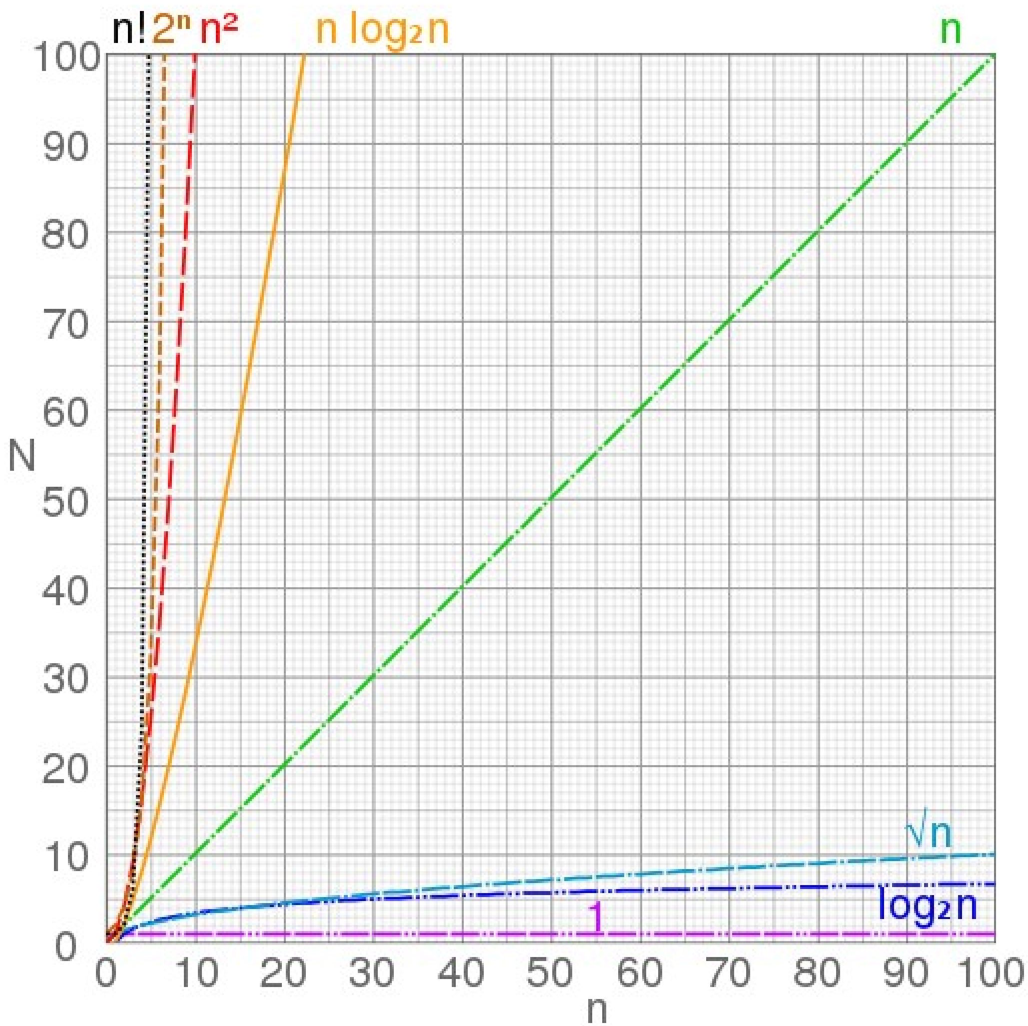

Lineáris keresés

Legyen adott az $S = \{s_1 < s_2 < \cdots < s_{n-1} < s_n\}$ rendezett halmaz és az x elem. Feladatunk annak eldöntése, hogy az x elem benne van-e az S halmazban, s amennyiben igen, akkor az x elem S halmazbeli pozíciója is érdekel minket.

Lineáris keresést alkalmazva, első lépésben az x elemet az S halmaz s_1 legkisebb elmével hasonlítjuk össze.

Az összehasonlítás eredménye háromféle lehet:

- ha $x = s_1$, akkor a keresés sikeres és a válasz IGEN (1. hely),
- ha $x < s_1$, akkor a keresés sikertelen és a válasz NEM (NIL),
- ha $x > s_1$, akkor az x elemet az s_2 elemmel hasonlítjuk össze.

Az eljárást addig folytatjuk, amíg választ nem kapunk a keresőkérdésre, vagy az S halmaz végére nem érünk. Ha $x > s_n$, akkor a válasz NEM (NIL).

Lineáris keresés (pszeudokód)

Input: $S = [s_1, s_2, \ldots, s_n], x$

Output: i index, ha $S[i] = x$, vagy NIL, ha $x \notin S$.

LINEÁRIS_KERESÉS (S,x)

for $i = 1$ to $length(S)$ **do**
    if $x < S[i]$ **then** **return** NIL
    if $S[i] = x$ **then** **return** i
return NIL

7.4 példa: Lineáris keresést alkalmazva döntsük el, hogy az $x = 12$ elem benne van-e az $S = [10, 11, 12, 16, 34, 37, 54, 65]$ tömbben!

$x = 12$

i	1	2	↓ 3	4	5	6	7	8
S	**10**	**11**	**12**	**16**	**34**	**37**	**54**	**65**

Output: 3

A lineáris keresés bonyolultsága

A **legkedvezőtlenebb eset**ben az x elemet az S tömb minden elemével össze kell hasonlítani, ami n darab összehasonlítást jelent. A módszer bonyolultsága ekkor $O(n)$ nagyságrendű.

Átlagos esetben abból a feltevésből indulunk ki, hogy az x elem egyenlő eséllyel lehet a

$$(-\infty, s_1],\ (s_1, s_2],\ (s_2, s_3],\ \ldots,\ (s_{n-1}, s_n],\ (s_n, \infty)$$

intervallumok bármelyikében.

Ha $x \in (-\infty, s_1]$, akkor a keresés során egy összehasonlítást végzünk (az x elemet az s_1 elemmel), és választ kapunk.

Ha $x \in (s_1, s_2]$, akkor a keresés során két összehasonlítást végzünk (az x elemet az s_1 és s_2 elemekkel), és választ kapunk.

Ha $x \in (s_{n-1}, s_n]$, akkor a kereséskor n összehasonlítást végzünk (az x elemet az s_1, s_2, …, s_n elemekkel), és választ kapunk.

Ha $x \in (s_n, \infty)$, akkor a kereséskor szintén n összehasonlítást végzünk (az x elemet az s_1, s_2, …, s_n elemekkel), és választ kapunk.

A keresés $T(n)$ bonyolultságának meghatározásához kiszámítjuk az így kapott $n+1$ darab szám átlagát.

$$T(n) = \frac{1+2+\cdots+n+n}{n+1} = \frac{1+2+\cdots+n}{n+1} + \frac{n}{n+1} =$$

$$= \frac{\frac{n(n+1)}{2}}{n+1} + \frac{n}{n+1} = \frac{n(n+1)}{2(n+1)} + \frac{n}{n+1} = \frac{n}{2} + \frac{n}{n+1}$$

Az $\frac{n}{n+1}$ tört értéke az n növekedésével az 1-hez fog közelíteni. Ezért a lineáris keresés átlagos költsége nagyjából $\frac{n}{2}+1$ összehasonlítás, ami $O(n)$ bonyolultságot jelent.

Selye János Egyetem
GIK, Informatika Tanszék

Bináris keresés

Legyen adott az $S = \{s_1 < s_2 < \cdots < s_{n-1} < s_n\}$ rendezett halmaz és az x elem. Feladatunk annak eldöntése, hogy az x elem benne van-e az S halmazban, s amennyiben igen, akkor az x elem S halmazbeli pozíciója is érdekel minket.

Bináris keresést alkalmazva, első lépésben az x elemet az S halmaz s_i középső elmével hasonlítjuk össze. Ha az S halmaz elemszáma páros ($n = 2k$), akkor $i = k$; ha páratlan ($n = 2k + 1$), akkor $i = k + 1$.

Az összehasonlítás eredménye háromféle lehet:

- ha $x = s_i$, akkor a keresés sikeres és a válasz IGEN (i. hely),
- ha $x < s_i$, akkor az x elemet már csak az $\{s_1, s_2, \ldots, s_{i-1}\}$ részhalmazban kell keresni,
- ha $x > s_i$, akkor az x elemet már csak az $\{s_{i+1}, s_{i+2}, \ldots, s_n\}$ részhalmazban kell keresni.

Ennél a módszernél tehát egyetlen összehasonlítással vagy megtaláljuk az x elem helyét az S rendezett halmazban, vagy pedig visszavezetjük a kérdést egy sokkal kisebb elemszámú S_1 rendezett halmazban való keresésre.

Az eljárást addig ismételjük, amíg választ nem kapunk a keresőkérdésre.

Bináris keresés (pszeudokód)

Input: $S = [s_1, s_2, \ldots, s_n]$, x

Output: i index, ha $S[i] = x$, vagy NIL, ha $x \notin S$.

BINÁRIS_KERESÉS (S,x)

$low \leftarrow 1$
$high \leftarrow length(S)$
while $low \leq high$ **do**
    $i \leftarrow (low + high)$ div 2
    if $x = S[i]$ **then return** i
        else if $x > S[i]$ **then** $low \leftarrow i + 1$
                else $high \leftarrow i - 1$
return NIL

7.5 példa: Bináris keresést alkalmazva döntsük el, hogy az $x = 34$ elem benne van-e az $S = [10, 11, 12, 16, 34, 37, 54, 65]$ tömbben!

$x = 34$

					↓			
					high			
					low			
i	1	2	3	4	5	6	7	8
S	10	11	12	16	**34**	37	54	65

Output: 5

7.6 példa: Bináris keresést alkalmazva döntsük el, hogy az $x = 33$ elem benne van-e az $S = [10, 11, 12, 16, 34, 37, 54, 65]$ tömbben!

$x = 33$

				high	*low*			
					↓			
i	1	2	3	4	5	6	7	8
S	10	11	12	16	**34**	37	54	65

Output: NIL

A bináris keresés bonyolultsága

Bináris keresést alkalmazva az első összehasonlítás után vagy azonnal megtaláljuk az x elem helyét az S rendezett halmazban, vagy pedig visszavezetjük a kérdést egy kisebb elemszámú S_2 rendezett halmazban való keresésre. Az így kapott S_2 halmaz számosságára érvényes, hogy:

$$|S_2| \leq \frac{|S|}{2} = \frac{n}{2}$$

Az eljárást addig ismételjük, amíg a felezés lehetséges. Az így kapott egyre zsugorodó részhalmazok legyenek: $S = S_1, S_2, \ldots, S_j$.

Az S_j részhalmazról feltételezzük, hogy nem üres halmaz és a középső elemével történő összehasonlítás már megválaszolja az $x \in S?$ keresőkérdést.

A bináris keresés $T(n)$ bonyolultságát ekkor az elvégzett összehasonlítások száma adja meg, azaz $T(n) = j$.

Az $|S_{i+1}| \leq \frac{|S_i|}{2}$ egyenlőtlenségek összefűzésével kapjuk, hogy

$$|S_j| \leq \frac{|S_{j-1}|}{2} \leq \frac{|S_{j-2}|}{2^2} \leq \frac{|S_{j-3}|}{2^3} \leq \cdots \leq \frac{|S_2|}{2^{j-2}} \leq \frac{|S_1|}{2^{j-1}} = \frac{n}{2^{j-1}}$$

Mivel az S_j halmazról feltételeztük, hogy nem üres halmaz, azaz $|S_j| \geq 1$, kapjuk a következő egyenlőtlenséget:

$$1 \leq \frac{n}{2^{j-1}}$$

$$2^{j-1} \leq n$$

$$\log_2 2^{j-1} \leq \log_2 n$$

$$(j-1)\log_2 2 \leq \log_2 n$$

$$j-1 \leq \log_2 n$$

$$j \leq \log_2 n + 1$$

Azt kaptuk tehát, hogy $T(n) \leq \log_2 n + 1$, ami azt jelenti, hogy a bináris keresés bonyolultsága $O(\log n)$.